

BM KATASZTRÓFAVÉDELMI OKTATÁSI KÖZPONT

KÉPZÉSI PROGRAM

TŰZOLTÓTECHNIKA KEZELŐI TANFOLYAMOK

9.
CSEREFELÉPÍTMÉNY-HORDOZÓ JÁRMŰ KEZELŐI
TANFOLYAM

2004.

CSEREFELÉPÍTMÉNY-HORDOZÓJÁRMŰ MŰSZAKI SAJÁTOSÁGAI, KEZELÉSE ÉS ALKALMAZÁSTECHNIKÁJA

A tanfolyam tanításának célja:

A képzés résztvevői ismerjék meg a hordozójárművet, a hordozójárműre szerelt emelő berendezés és csörlő berendezés felépítésének, működésének sajátosságait. Szerezzenek ismereteket a gépjármű és a berendezések működtetésének, ellenőrzésének, karbantartásának feladatairól. Legyenek tájékozottak az alkalmazhatóság és biztonságos működtetés szabályaival kapcsolatban.

A tanfolyamon történő részvétel feltételei:

- legalább tűzoltó szakképesítés (OKJ azonosító szám: 32 8915 01), illetve a 2002. december 31. előtt szerzett 6 hetes alapfokú tűzoltó tanfolyami végzettség,
- a kezelői képesítés ellátásához szükséges egészségügyi alkalmasság,
- tűzoltóság, vagy katasztrófavédelmi szerv által történő beiskolázás,
- tűzoltótechnika kezelői alaptanfolyami végzettség.

A képzés rendje:

A cserefelépítmény-hordozójármű kezelői képzés lebonyolítása 1 hetes időtartamban történik az BM KOK Központ Képzési Rendje szerint.

A tanfolyam tananyaga:

1. téma: A cserefelépítmény hordozójármű

A téma anyaga:

A hordozójármű műszaki sajátosságainak ismertetése, az ellenőrzés és a karbantartás feladatai.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a hordozójármű felépítését, műszaki paramétereit és technikai jellegzetességeit,
- a hordozójármű ellenőrzésének, karbantartásának lépéseit.

2. téma: A hidraulikus emelő berendezés szerkezetana

A téma anyaga:

Az emelő berendezés szerkezeti felépítése, mechanikus és hidraulikus hajtásrendszerének jellemzői. A berendezés működése. A működtetés szabályai. A kezelő egységek kialakítása és használata.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- az emelő berendezés felépítését, műszaki paramétereit,
- az emelő berendezés alkalmazásának lehetőségeit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- az emelő berendezés mechanikus rendszerének jellegzetességeit,
- az emelő berendezés hidraulikus rendszerének sajátosságait.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- az emelő berendezés biztonságos működtetésének szabályait,
- az emelő berendezés működtetésének és használaton kívül helyezésének szabályait és sorrendjét.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a cserefelépítmény mozgatását különböző feltételek között,
- az emelő berendezés karbantartását, ellenőrzését.

3. téma: A hidraulikus csörlő berendezés szerkezetana

A téma anyaga:

A csörlő berendezés szerkezeti felépítése, hidraulikus rendszerének jellemzői. A berendezés működése. A működtetés szabályai. A kezelő egységek kialakítása és használata.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a csörlő berendezés felépítését, műszaki paramétereit,
- a csörlő alkalmazásának lehetőségeit.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a csörlő hidraulikus rendszerének működési sajátosságait.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a csörlő biztonságos működtetésének előírásait,
- a csörlő működtetésének és használaton kívül helyezésének szabályait és sorrendjét.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- tárgyak mozgatását a csörlő segítségével különböző feltételek között,
- a csörlő berendezés karbantartását, ellenőrzését.

4. téma: A hidraulikus emelő és csörlő berendezés használatának biztonságtechnikája

A téma anyaga:

Munkavédelmi és biztonságtechnikai alapfogalmak. Az emelő és csörlő berendezés kezelésének személyi feltételei. A emelő és csörlő berendezés üzemeltetésére vonatkozó általános szabályok. Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat vonatkozó előírásai. A műszaki mentési és katasztrófavédelmi beavatkozások speciális sajátosságai. Különböző

beavatkozások során emelő és csörlő berendezés használatakor betartandó munkavédelmi és biztonságtechnikai előírások, szabályok.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a használatos alapfogalmak körét (emelőgép, daru, üzemeltető, karbantartó, kezelő, teherkötöző, emelőgép ügyintéző, irányító, emelést irányító személy)
- a személyi feltételeket,
- az emelő és csörlő berendezés használatakor fellépő veszélyforrásokat,
- a munkavédelmi oktatások rendszerességét.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető emelő és csörlő berendezés biztonsági egységeinek rendszerét és azok funkcióit,

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- az egyéni védőeszközök használatának előírásait,
- a tűzoltó gépjárműre építhető emelő és csörlő berendezések vizsgálatát,
- a tűzoltó gépjárműre építhető emelő és csörlő berendezés üzemeltetésére vonatkozó általános és speciális szabályokat:
 - a tűzoltó gépjárműre építhető emelő és csörlő berendezés telepítésének szabályait
 - a kezelőre vonatkozó előírásokat
 - a teher emelésének, mozgatásának, lerakásának szabályait
 - szélsőséges körülmények közötti munkavégzés előírásait
 - erősáramú szabadvezeték közelében a munkavégzés szabályait
- a műszaki mentési és katasztrófa elhárítási beavatkozások speciális sajátosságait.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- az üzembe helyezés és a különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó üzemeltetés biztonságos végrehajtását,

5. téma: Teherkötözési ismeretek

A téma anyaga:

Teherkötözéssel kapcsolatos alapfogalmak. A teherkötözés személyi és tárgyi feltételei. A teherfelvevő eszközök fajtái, műszaki jellemzői, sajátosságai. A teherfelvevő eszközök tárolására, ellenőrzésére és karbantartására vonatkozó előírások. Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat teherkötözésre vonatkozó előírásai. A különböző beavatkozásokhoz kapcsolódó kötözési alapelvek és módszerek.

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- a teherkötözésre vonatkozó alapfogalmakat
 - teherkötöző,
 - irányító,
 - emelést irányító személy,
 - emelőgép ügyintéző,

- teherfelvevő eszköz,
- a teherkötözés személyi és tárgyi feltételeit,
- a teherkötöző felelősségét,
- a teherfelvevő eszközök csoportosítását.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközök fajtáit,
- az acél sodronykötelek, kenderkötelek, láncok, emelő hevederek, emelő keretek, emelőgerendák, élvédők fajtáit, műszaki sajátosságait,
- a teheremelés technológiáját.

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközökre vonatkozó ellenőrzési, tárolási és karbantartási szabályokat,
- a teherkötözésre vonatkozó általános szabályokat,
- a különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó teherkötözési elveket, szabályokat,
- a teherkötöző irányító jelzéseket.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten sajátítsák el:

- a teherfelvevő eszközök a végrehajtandó feladathoz történő kiválasztását,
- a teherfelvevő eszközök ellenőrzését, karbantartását,
- a teherfelvevő eszközök különböző beavatkozási körülményekhez kapcsolódó használatát,
- különböző beavatkozási körülmények között a teherkötözés végrehajtását emelésnél.

6. téma: Gépkezelés módszere és gyakorlata

A téma anyaga:

A tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezetek megtelepítése különböző beavatkozási körülmények között. A tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezetekkel terhek emelése. Szabályos és nehezen meghatározható súlypontú testek emelése. Munkavégzés szélsőséges munkakörülmények között (erős szélben, elektromos felsővezeték környezetében, veszélyes anyagok jelenlétében). Vészüzemben történő működtetés. Az emelőcsörlő (ha van) használata különféle alkalmazási körülmények között. Speciális teheremelési, műszaki mentési feladatok végrehajtása (szabálytalan alakú testek, konténerek emelése.)

Követelményszint:

A képzésben résztvevők **ismeret** szinten sajátítsák el:

- az emelőszerkezet és a csörlő működtetésével kapcsolatos alapelveket.

A képzésben résztvevők **megértés** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezet biztonságos telepítéséhez szükséges talajmechanikai jellemzőket,
- a kezelés közbeni biztonság körülményeit, tényezőit és a biztonság kezeléstechnikai elveit,

A képzésben résztvevők **alkalmazás** szinten sajátítsák el:

- a tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezet megtelepítésének módozatait,
- a különféle beavatkozási körülmények közötti munkavégzés lehetőségeit, módszereit,
- a tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezet vészüzemére vonatkozó működtetési lehetőségeket,
- a csörlő használatának módszereit,
- a beavatkozások sajátosságaihoz igazodó taktikai lehetőségeket.

A képzésben résztvevők **jártasság** szinten tudják végrehajtani:

- a kárelhárítások alkalmával a tűzoltó gépjárműre építhető emelőszerkezettel a teheremelési feladatokat,
- vészüzemi működtetési feladatokat.

7. téma: Egyéni gépkezelési gyakorlat

A gépkezelési gyakorlat, a tanfolyam BM KOK-ban folytatott felkészítési szakaszában megtanult elméleti és gyakorlati tudásanyagára alapozva, a megadott útmutató segítségével történő egyéni felkészítés.

A gyakorlatok végrehajtása a biztonságtechnikai, valamint taktikai előírások és elvek betartásával, a beiskolázó szervnél felügyelete mellett történik.

8. Elméleti és gyakorlati vizsga

A tanfolyam során megismert és elsajátított tananyag elméleti és gyakorlati visszakérdezése, amely során a vizsgázó bizonyosságot tesz, hogy képes a cserefelépítmény hordozójármű szakszerű és biztonságos kezelésére, valamint az alkalmazás során felmerülő feladatok végrehajtására.

A tanfolyammal kapcsolatos egyéb rendelkezések:

Az adott típusú hordozó gépjármű kezelőinek képzési időtartama a beépített és a málházott berendezéseinek választékától, a hallgatók képzettségétől függően változhat.

Változhat az elméleti és gyakorlati órák száma, ezért az alábbi táblázatban meghatározottak keretóraszámok.

A tanfolyam óraelosztása

Sor-szám	A téma megnevezése	Össz-óra	Előadás	Gyakorlat	Ellenőrzés
1.	Cserefelépítmény hordozójármű	2	2	-	-
2.	A hidraulikus emelő berendezés szerkezetana	2	2	-	-
3.	A hidraulikus csörlő berendezés szerkezetana	2	2	-	-
4.	A hidraulikus emelő és csörlő berendezés használatának biztonságtechnikája	4	4	-	-
5.	Teherköötözési ismeretek	12	6	6	-
6.	Gépkezelés módszere és gyakorlata	8	-	8	-
7.	Egyéni gépkezelési gyakorlat: Hidraulikus csörlő berendezés	10	-	10	-
	Hidraulikus emelő berendezés	Legalább 20 konténeremelési / lerakási folyamat			-
8.	Elméleti és gyakorlati vizsga	6	-	-	6
Összesen:		46	16	24	6